

Intervju s knjižničarko Aljo Bratuša, Osnovna šola Polzela

Interview with Librarian Alja Bratuša, Polzela Primary School

Dragica Vidmar

Izvleček

Obstaja veliko možnosti za kakovostno sodelovanje med učitelji, šolsko knjižnico ter integriranje v pouk. Približati domačo knjižnico in vlogo knjižničarja učencem, je pomemben vidik v razvoju bralne in kulturne pismenosti. V prispevku je predstavljen primer dobre prakse medpredmetnega sodelovanja med šolsko knjižnico in angleščino v 3. razredu. Učenci se s knjižnico in knjižničarko srečujejo že od vrtca dalje in predstavlja enega izmed pomembnejših dejavnikov in oseb v izobraževanju na poti posameznika. Želijo si drugačnih pristopov pri pouku, saj so željni znanja in želijo si širiti obzorja z ljudmi, ki jih obkrožajo v šoli. Vendar knjižnica ni samo informacijsko središče šole, je srce in dom, ki te vsakodnevno vabi v svoj objem. V njej so poseben vonj, toplina, energija. In to je zaradi knjižničarke Alje. Kdo sploh je in kaj vemo o njej? Skoraj nič. Pri uri angleščine v 3. razredu smo se odločili, da knjižničarko povabimo na intervju, da jo spoznamo, v angleščini z njo spregovorimo in preizkusimo svoje znanje.

Ključne besede: šolska knjižnica, knjižničarka, medpredmetno sodelovanje, intervju, angleščina, tretji razred, integracija

UDK 023.5:811.111

Abstract

There are many opportunities for quality collaboration between teachers and the school library, and its integration into lessons. Making the school library and the role of the librarian more appealing to pupils is an important aspect in the development of reading and cultural literacy. The article presents an example of good cross-curricular collaboration between the school library and English class in the 3rd grade. Pupils have been familiar with the library and the librarian since kindergarten; she is one of the most important factors and persons on the educational path of an individual. The pupils would like different approaches in class, as they are thirsty for knowledge and want to broaden their horizons with the people around them. However, the library is not just the information hub of the school; it is the heart and home that is inviting you into its embrace every day. It has a special aroma, warmth, energy. All because of Alja, the librarian. Who is she and what do we know about her? Hardly anything. During English class in the 3rd grade, we decided to invite the librarian for an interview, so we could get to know her, talk with her in English, and put our knowledge to the test.

Keywords: school library, librarian, cross-curricular collaboration, interview, English, third grade, integration

Uvod

Šolska knjižnica opravlja poslanstvo širšega pomena in predstavlja informacijsko srce šole. Še vedno je pomembna knjiga, ki se je lahko dotakneš in jo bereš, človek, ki s tabo govori, pa deli informacije na vseh ravneh: socialni, čustveni, intelektualni. Naša knjižničarka je neizmeren vir informacij, motivatorica, svoje znanje medpredmetno deli otrokom iz vrtca in učencem od 1. do 9. razreda. Učenci Osnovne šole Polzela jo torej že dolgo poznajo, ne poznajo pa je kot osebo, ki je še kaj več kot knjižničarka. Morda kakšen košček, več pa ne. Prav zato si jo učenci 3. a in 3. b predstavljajo na svoj način. In kdo je knjižničarka Alja Bratuša? Kaj vemo o njej? Razen tega da je vedno nasmejana, pripoveduje čudovite pravljice, da je obdana in objeta s kupi knjig? In v njeni knjižnici je posebna živahna energija, ki nas vedno vleče k njej, saj se v njej najde gora informacij, od A do Ž. Je živi GOOGLE informacij!

Slika 1: That's me, School Librarian Alja Bratuša

V njeni knjižnici je posebna živahna energija, ki nas vedno vleče k njej, saj se v njej najde gora informacij, od A do Ž. Je živi GOOGLE informacij!

Priprava na učno uro in delo v razredu

Vsaka učna ura zahteva načrtovanje, pri tem mislimo predvsem na učne cilje, pot do njih in kaj se bodo učenci s tem naučili oziroma pridobili.

Zmožnost pogovarjanja je eden izmed ključnih ciljev jezikovnega pouka. Medpredmetno povezovanje vsebin in učiteljev različnih profilov omogoča razvijanje različnih jezikovnih spretnosti, morda kot motivacijski uvod v temo, usvajanje novega znanja, utrjevanja ali nadgradnje snovi, ter s kombiniranjem različnih metod dela: govorni dialogi, igre vlog, poslušanje z razumevanjem in uporabo, intervju, eksperimentiranje z jezikom itd. Učenci razvijajo tudi metajezikovno zmožnost ob opazovanju, razčlenjevanju, razvrščanju in vrednotenju položaja jezikov, sporazumevalnih dejavnosti, besedil, povedi in besed, kar še bolj usmerjeno razvija pristop jezikovnega in medkulturnega ozaveščanja (UN, Tuji jezik v 2. in 3. r., 2023, str. 19).

Tretješolci so se spopadli z jezikovnim izzivom, jezikovno kopeljo ali še bolje z metodo CLIL (Content and Language Integrated Learning). Uram angleščine želijo dodati kaj novega, saj so vedoželjni, radovedni, motivirani in pripravljeni, da se soočijo z realnim, trenutnim znanjem angleščine, z govorjenjem, poslušanjem in razumevanjem tujega jezika človeka, ki ni njihov učitelj, ampak neka druga oseba, ki ne prilagaja jezika, temveč govori, kot zna.

Učenci so odločili, da povabimo v razred knjižničarko Aljo Bratuša in jo bolje spoznamo. Z njo smo opravili intervju v angleščini. Ja, prav berete. Zna govoriti tudi angleško. Pa še kak drug jezik, vsaj nekaj besed. In če smo hoteli izvedeti kaj o njej, smo se morali potruditi v angleščini.

Priprava na intervju s knjižničarko je seveda potekala že prej. Uporabili smo izraz intervju in razložili, kaj ta beseda sploh pomeni. V govornih dialogih med sabo so učenci krepili postavljanje vprašanj in odgovorov, glede na usvojene vsebine. Seveda vsi odgovori niso bili v angleščini, pomembno je bilo, da so govorili in se med sabo poslušali, v pomoč jim je bil kak boljši govorec in seveda učiteljica.

Glede na to da so nekateri učenci že dobri govorci (imajo določen nabor besedišča, besednih zvez) in še boljši poslušalci, so se ob govornih dialogih pogumno odločili, da svoje znanje preizkusijo in dobijo neko povratno informacijo o realnem znanju angleščine, predvsem o tem, kako dobri so kot aktivni poslušalci in prevajalci.

Vsak učenec si je pripravil vprašanje, ki ga je zanimalo. Vsa vprašanja so zapisali in se jih naučili. Če je imel kak učenec tremo, je pristopil sošolec in mu ga tiho prebral, da ga je tudi on povedal na glas. Zapisana vprašanja z imeni učencev smo posredovali knjižničarki, da se je lahko pripravila na izziv.

Intervju s knjižničarko

Knjižničarko smo povabili v razred, kjer nam je odgovarjala na vprašanja. Pripravila si je e-prosojnice, ob katerih je s pomočjo predstavitve in osebnega pristopa učenec dobil odgovor, ki je bil podprt na različne načine: slikovno, glasbeno in gibalno. Vsak posameznik in vsa skupina je bila deležna jezikovne kopeli, zbranost in sodelovanje sta bila neskončna. Vsako vprašanje in odgovor sta si zaslužila hvaležen Thank you.

Z vami ponosno delimo intervju, ki pa ni samo v besedi, ampak tudi v sliki. In če ste vsaj malo angleško govoreči in uporabite domišljijo, si boste lahko odgovorili na vsa vprašanja in izvedeli veliko zanimivega o naši knjižničarki.

Slika 2: Why did you choose this profession?

Slika 3: Have you got a pet?

Slika 4: What is your favourite food?

Slika 5: What is your favourite day of the week?

Slika 6: What are your favourite books?

Slika 7: V knjižnici ob dnevu reformacije radi tiskamo.

Slika 8: How do you feel today?

Preostala vprašanja, ki so jih zastavili učenci 3. razreda:

- Why did you choose this profession?
- Did you have good grades in the primary school?
- How old are you?
- How many languages do you know?
- What is your favourite colour?
- What colour you don't like?
- What is your favourite country? Why?
- What is your favourite song?
- What is your lucky number?
- What do you like to wear?
- Do you like to dance?
- How many books did you read?
- How many books are in the school library?
- Do you like motorbikes?
- What are your hobbies?
- Have you got any brothers or sisters? What are their names?
- What was your favorite subject in the school?
- What was your first car?
- Where do you live?
- Do you like to watch Spider man?
- What is your favourite part of the house?
- Do you like to travel and where?
- What are your grand parents name?
- Do you like to cook?
- What is your favourite food?
- What grades did you have in the third class?
- When is your birthday?
- What is your favourite sport?
- What is your favourite music?
- What is your favourite toy?

Nekaj odgovorov lahko zaupamo:

En odgovor je bil pevsko obarvan, saj nam je zapela slovensko narodno pesem. Ste vedeli, da je edinka? In da je imela v šoli same petice? Njeno vedenje v šoli je bilo ocenjeno z odlično! Imena njenih starih staršev in staršev so: Jožef, Minka, Marija in Anton. Rada ima vse barve. V prostem času smuča, kolesari, potuje, se druži z vnukinjama, sprehaja psa in se vozi z motorjem. Rojena je bila leta 1966 in pravi, da je to posebna izdaja generacije.

Vtisi učencev:

- Mislim, da sem večino razumel in dobro sem postavil vprašanje, dobro sem se tudi počutil. Zanimiva izkušnja in za vedno si bom zapomnil ta intervju.
- Lepo in tekoče sem postavila vprašanje. Zdi se mi, da sem vse razumela, saj je imela knjižničarka zraven tudi slike. Bila sem presenečena, kaj vse sem izvedela o knjižničarki!
- Ni bilo tako enostavno poslušati in razumeti, vendar sem se trudila. Res moraš veliko znati.

Sklep

Predstavljen je primer dobre prakse, ko se medpredmetno povežejo predmet angleščina in šolska knjižničarka, kjer vsi učenci doživijo uspeh in pridobijo na motiviranosti za učenje tujih jezikov, preizkušanje sebe kot govorca in poslušalca in kar je še potrebno, da postanejo aktivni, zbrani govorniki. Učenci so ogromno pridobili in obenem ponovili skoraj celotno snov. Ure angleščine želim popestriti z lastno energijo, motiviranostjo učencev za učenje, z upoštevanjem različnosti v razredu, saj so učenci radovedni in pripravljeni na marsikaj, da se soočijo z realnim znanjem, z govorjenjem, poslušanjem in razumevanjem. Prišli so do spoznanja, da knjižnica ni samo izposojevalnica knjig in prostor za druženje, temveč zakladnica informacij, kjer lahko poiščejo informacije, se pogovarjajo s knjižničarko kot živim virom informacij in najdejo smisel v razvoju knjižničnega pridobivanja informacij tako za učenje, delo, zabavo kot za celostni razvoj. Medpredmetno sodelovanje po vertikali v središče postavlja učenca, da lahko z različnimi pristopi in strokovnim didaktičnim znanjem učence motivira, da znanje osmišlja, pogloblja in povezuje. V tem prispevku je opisan primer sodelovanja s knjižničarko, možnosti, ki jih imamo na šoli, pa so še mnoge. Morda smo koga s tem navdušili za idejo, da se je treba vračati v knjižnico in tako spodbujati bralno pismenost in večjezičnost na več nivojih.

Viri

Učni načrt. Program osnovna šola. Tuj jezik v 2. in 3. razredu (2013). Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport : Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_TJ_2._in_3._razred_OS.pdf

Prišli so do spoznanja, da knjižnica ni samo izposojevalnica knjig in prostor za druženje, temveč zakladnica informacij.

Dragica Vidmar, dipl. vzg., zaposlena na Osnovni šoli Polzela.
Naslov: Osnovna šola Polzela, Šolska ulica 3, 3313 Polzela
E-naslov: dragicav@osnovna-sola-polzela.si